

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoCsp/15/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120244924
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:6120244924.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudcov: JUDr. Anton Jaček a JUDr. Katarína Slováčková, v spore žalobcu: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Bratislava, Metodova 8, IČO: 35 697 270, zastúpeného advokátskou kanceláriou: Bobák, Bollová a spol. s.r.o., so sídlom Bratislava, V. Clementisa 10, IČO: 35 855 673, proti žalovanej: X. X., nar. XX.X.XXXX, adresa T. X., O. cesta XXXX/XX, o zaplatenie 640,75 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 19Csp/53/2020-132 zo dňa 24.11.2020 - proti výrokom I., III. a IV., takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch v I., III. a IV. **p o t v r d z u j e .**
- II. Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie čiastočne vyhovel žalobe, keď vo výroku rozhodol nasledovne:

I. Určuje sa, že ustanovenie v znení „ak Účastník počas doby viazanosti uvedenej v čl. 2 bode 2.3 Dodatku poruší svoju povinnosť včas a riadne uhradiť cenu za Služby alebo povinnosť uhradiť včas a riadne iný svoj peňažný záväzok voči Podniku alebo povinnosť uhradiť včas a riadne Podniku inú platbu, ktorú je povinný platiť Podniku (a to aj v prípade, ak sa nejedná o peňažný záväzok voči podniku, avšak Účastník je povinný ho uhradiť Podniku alebo prostredníctvom Podniku), alebo“, ktoré je obsiahnuté v čl. 2 ods. 2.5 písm. a) listín s názvom „Dodatok k Zmluve o poskytovaní verejných služieb“, podpísaných medzi žalobcom a žalovanou 11.05.2018, ident. kódy dodatkov 10882197 a 10882198, je neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 v spojení s § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

II. Žalovaná je povinná do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi 442,75 € s 5%-ným ročným úrokom z omeškania od 04.11.2018 do zaplatenia.

III. Žaloba sa zamietá v časti o 198 € s 5%-ným ročným úrokom z omeškania od 04.11.2018 do zaplatenia.

IV. Žalobcovi sa priznáva voči žalovanej nárok na náhradu 38,2% trov konania.

2. Súd prvej inštancie prioritne skonštatoval, že vo veci ide len o otázku jednoduchého právneho posúdenia a skutkové zistenia strán nie sú sporné, preto rozhodol bez nariadenia pojednávania s odkazom na § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku (zák. č. 160/2015 Z.z. - ďalej aj len CSP).

3. Prvoinštančný súd vychádzal pri rozhodovaní zo skutkových zistení ako vyplynuli z listinných dôkazov na základe ktorých žalobca ako podnik, resp. spoločnosť Orange a žalovaná ako účastník podpísali dňa 11.05.2018 zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. A12237390 (ďalej len zmluva 1), ktorá o. i. stanovovala: „Predmet zmluvy: Telefónne číslo XXXXXXXXXX, Účastnícky program Go Europe 15 eur“,

Typ telefónu Samsung Galaxy J3 2017 black“. Žalobca a žalovaná v rovnakom postavení podpísali v ten istý deň zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. A12237492 (č. l. 23 až 26; ďalej len „zmluva 2“), ktorá o. i. stanovovala: „Predmet zmluvy: Telefónne číslo: XXXXXXXXXXXX, Účastnícky program Mobilný internet Klasik, Typ telefónu Huawei MediaPad T3 8 LTE“.

4. V rovnaký deň podpísali strany v tom istom postavení v súvislosti so zmluvou 1 listinu s názvom „Dodatok k Zmluve o poskytovaní verejných služieb“ (ďalej len dodatok 1 k zmluve 1), v ktorom sa o. i. uvádza: „Ident. kód dodatku: 108821297, SIM karta s prideleným tel. číslom: XXXXXXXXXXXX, Čl. 1. Predmetom tohto Dodatku je 1.1 dohoda strán na aktivácii účastníckeho programu..., 1.2 dohoda strán o predaji zariadenia (ďalej len ‚MT‘)..., Typ MT Samsung Galaxy J3 2017 black... za kúpnu cenu... 79,00 EUR...“ Opäť v rovnaký deň podpísali strany v tom istom postavení v súvislosti so zmluvou 2 listinu s názvom „Dodatok k Zmluve o poskytovaní verejných služieb“ (ďalej len dodatok 1 k zmluve 2), v ktorom sa o. i. uvádza: „Ident. kód dodatku: 10882198, SIM karta s prideleným tel. číslom: XXXXXXXXXXXX, Čl. 1. Predmetom tohto Dodatku je 1.1 dohoda strán na aktivácii účastníckeho programu..., 1.2 dohoda strán o predaji zariadenia (ďalej len ‚MT‘)..., Typ MT Huawei MediaPad T3 8 LTE ... za kúpnu cenu... 52,00 EUR...“ Oba dodatky obsahovali aj tieto relevantné ustanovenia: „Čl. 2. Práva a povinnosti Podniku a Účastníka, 2.2 Strany sa dohodli, že Účastník je povinný počas doby viazanosti... mať na SIM karte aktivované a užívať služby..., 2.3 Účastník sa zaväzuje, že po dobu 24 mesiacov odo dňa uzavretia tohto Dodatku (ďalej tiež ‚doba viazanosti‘), a) zotrvať v zmluvnom vzťahu s Podnikom... po celú túto dobu bude bez prerušenia tieto Služby využívať..., d) bude mať na SIM karte aktivovaný... účastnícky program..., e) bude včas a riadne uhrádzať cenu za Služby a iné svoje peňažné záväzky voči Podniku a súčasne bude včas a riadne uhrádzať Podniku iné platby, ktoré je povinný platiť Podniku..., 2.5 Účastník si je vedomý, že MT je mu predávaný za Kúpnu cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.2 Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou MT a v zmysle Dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny, len z toho dôvodu, že sa Účastník zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto Dodatku po dobu dohodnutú v tomto Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku... by spôsobilo, že Podniku vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT). V nadväznosti na ustanovenia predchádzajúcej vety sa Strany dohodli, že Účastník je povinný Podniku uhradiť nižšie v tomto bode uvedenú zmluvnú pokutu v prípade porušenia nižšie v tomto bode uvedených povinností nasledovne: a) ak Účastník počas doby viazanosti uvedenej v čl. 2 bode 2.3 Dodatku poruší svoju povinnosť včas a riadne uhradiť cenu za Služby alebo povinnosť uhradiť včas a riadne iný svoj peňažný záväzok voči Podniku alebo povinnosť uhradiť včas a riadne Podniku inú platbu, ktorú je povinný platiť Podniku (a to aj v prípade, ak sa nejedná o peňažný záväzok voči podniku, avšak Účastník je povinný ho uhradiť Podniku alebo prostredníctvom Podniku), alebo b) ak Účastník počas doby viazanosti... poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s Podnikom... a užívať bez prerušenia Služby... je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške [90,00 EUR pre dodatok 1, resp. 108,00 EUR pre dodatok 2 - pozn. súdu], pričom výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa nižšie uvedených pravidiel znižovať v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia tohto Dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. Výška zmluvnej pokuty sa vypočíta tak, že sa rozdiel medzi počtom mesiacov, na ktorý bola... stanovená doba viazanosti... a počtom celých mesiacov, ktorý uplynul od uzavretia tohto Dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti... vynásobí číslom, ktoré má v čitateli výšku zmluvnej pokuty, ako je táto uvedená v predchádzajúcej vete, a v menovateli číslo rovnajúce sa počtu celých mesiacov, na ktorý bola... stanovená doba viazanosti. ...

5. V ten istý deň podpísal žalobca ako podnik so žalovanou ako kupujúcim v súvislosti so zmluvou 1 a zmluvou 2 listinu s názvom „Dohoda o splátkach“. Dňa 13.5.2018 podpísali žalobca ako podnik, resp. predávajúci a žalovaná ako kupujúca listinu s názvom „Kúpna zmluva a dohoda o splátkach“.

6. Z listinných dôkazov prvoinštančný súd tiež zistil, že žalobca poskytol žalovanej elektronické komunikačné služby za cenu vo výške 147,55 Eur, ktorú vyúčtoval siedmimi v bode 16. odôvodnenia vymenovanými faktúrami. Žalobca odovzdal žalovanej dve zariadenia Samsung Galaxy J3 2017 black a Huawei MediaPad T3 8 LTE a žalovaná z ich kúpnej ceny uhradila len prvé splátky pri uzavretí kúpy. Žalovaná sa dostala do omeškania s platením ceny služieb a splátok za zariadenia, čo bola nesporná skutočnosť. Žalobca žalovanú na omeškanie s platením splátok za zariadenia a predčasnú splatnosť zostatku upozornil listom zo dňa 24.9.2018. Žalovaná neuhradila cenu dodaných služieb 147,55 Eur a zostatok kúpnej ceny za zariadenia 295,20 Eur (168 + 50,40 + 76,80), čo bola nesporná skutočnosť.

7. V rámci právneho posúdenia prvoinštančný súd skonštatoval, že žalobca si svoje povinnosti podľa predmetnej zmluvy splnil, poskytnuté elektronické komunikačné služby riadne vyúčtoval faktúrami, pričom cena za túto službu bola dohodnutá v súlade s ust. § 44 ods. 1 a 2 písm. d) ZoEK.

8. Čo sa týka ďalšej časti nároku žalobcu na zaplatenie kúpnej ceny za zariadenia, dohodami sa žalovaná zaviazala uhradiť žalobcovi zvyšok kúpnej ceny za prevzaté zariadenia v splátkach, pričom po zaplatení časti kúpnej ceny pri uzavretí zmluvy prestala splátky riadne a včas uhrádzať. V dôsledku toho sa podľa bodu 2.3 písm. a) dohôd o splátkach po predchádzajúcom upozornení zo strany žalobcu stal splatným aj zvyšok dlhu 295,20 Eur tvorený zostatkom kúpnych cien zariadení splatných v súlade s § 565 OZ 15. dňom odo dňa doručenia upozornenia na tento následok.

9. Keďže žalovaná si svoju peňažnú povinnosť nespĺnila, je v omeškaní (§ 517 ods. 1 OZ odo dňa nasledujúceho po splatnosti konkrétneho záväzku a žalobca má nárok na úroky z omeškania (§ 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.) vzhľadom na aktuálnu sadzbu ECB vo výške 5% ročne. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania v zákonom stanovenej sadzbe od neskoršieho dátumu (od 4.11.2018), jeho nárok na úroky z omeškania tak nevybočujú z rámca citovaných právnych predpisov a je odôvodnený. Vzhľadom na to súd žalobe v časti o zaplatenie 147,55 Eur (cena služieb) a 295,20 Eur (kúpna cena zariadení) spolu s úrokom z omeškania z týchto súm vyhovel.

10. Vo zvyšku zaplatenie zmluvných pokút vo výške 108,- a 90,- Eur, spolu 198,- Eur s príslušenstvom ale prvoinštančný súd považoval žalobu za nedôvodnú.

11. Skonštatoval, že predmetný vzťah, v ktorom žalobca vystupoval ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, pričom táto zmluva nesmie obsahovať ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu medzi stranami tzv. neprijateľné podmienky (§ 53 ods. 1 OZ). Žalobcom uplatňované zmluvné pokuty sa zakladajú na čl. 2 ods. 2.5 dodatkov k zmluvám 1 a 2. Už aj z povahy zmluvnej pokuty ako nároku akcesorického k hlavnému nároku vyplýva, že nemôže byť hlavným predmetom zmluvy (tým je poskytovanie elektronických komunikačných služieb). Čl. 2 ods. 2.5 týchto dodatkov sa preto tiež nijako netýka primeranosti ceny. Toto kritérium sa viaže priamo len na hlavný predmet zmluvy a nemôže sa týkať zmluvnej pokuty, pretože ide o sankciu, ktorej z povahy veci nezodpovedá žiadne protiplnenie. V prejednávanej veci je tiež zrejmé, že zmluvy a dodatky sú vzhľadom na formu svojho vyhotovenia typickými štandardizovanými formulárovými zmluvami, ktorých obsah nemohla žalovaná ako spotrebiteľ vopred ovplyvniť. Ustanovenie čl. 2 ods. 2.5 je obsiahnuté v texte dodatkov, ktorý je vopred pripravený ako vzor a do ktorého sa len doplnia identifikačné údaje spotrebiteľa a podrobnejšia špecifikácia predmetu zmluvy vrátane doby viazanosti. Navyše platí prezumpcia, že zmluva sa nepovažuje za individuálne dojednanú, ibaže dodávateľ preukáže opak (§ 53 ods. 2 OZ). V danej veci pritom žalobca netvrdil, že by zmluvy a dodatky uzatváral so žalovanou individuálne (v tejto súvislosti nepredložil ani žiaden dôkazný návrh). Za takýchto okolností bol preto súd povinný skúmať zmluvné podmienky, o ktoré sa žalobcov nárok opiera, z hľadiska ich neprijateľnosti.

12. Pri posudzovaní zmluvnej pokuty treba vziať do úvahy v prvom rade kritérium primeranosti, ktoré vyplýva z § 53 ods. 4 písm. k) OZ. Z tohto ustanovenia je zrejmé, že neprimerane vysoká sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa nemôže požívať súdnu ochranu. Keďže medzi stranami ide o občianskoprávny vzťah, nemožno opomenúť ani znenie § 545a OZ. Toto ustanovenie síce upravuje moderačné právo súdu, ktorého priame uplatnenie vzhľadom na neplatnosť ako dôsledok vyplývajúci z § 53 ods. 4 písm. k) OZ ako lex specialis neprichádza v spotrebiteľských veciach do úvahy, avšak z citovaného ustanovenia možno vyvodiť usmernenia, ktorými sa má súd riadiť pri posudzovaní primeranosti zmluvnej pokuty. Súd by mal preto prihliadať na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, prípadne na okolnosti súvisiace s náhradou škody a pokiaľ zistí, že zmluvná pokuta je neprimeraná, namiesto jej zníženia nárok na ňu vôbec neprizná.

13. Prvoinštančný súd pokračoval, že čo sa týka hodnoty a významu zabezpečovanej povinnosti, žalobca v žalobe skutkovo vymedzil svoj nárok na zmluvnú pokutu odôvodnením v podstate tak, že žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu poskytnutých služieb. Takto vymedzenému nároku potom zodpovedá ustanovenie čl. 2 ods. 2.5 písm. a) dodatkov, ktoré zakotvuje zmluvnú pokutu v nadväznosti na povinnosť žalovanej riadne uhrádzať svoje peňažné záväzky voči žalobcovi počas doby viazanosti. Zmluvná pokuta obsiahnutá v čl. 2 ods. 2.5 písm. a) konkrétne postihuje porušenie „povinnosti včas a riadne uhradiť cenu za Služby“ alebo „povinnosti uhradiť včas a riadne iný svoj peňažný záväzok

voči [žalobcovi]“ alebo „povinnosť uhradiť včas a riadne [žalobcovi] inú platbu, ktorú je povinný platiť [žalobcovi] (a to aj v prípade, ak sa nejedná o peňažný záväzok voči podniku, avšak [žalovaná] je povinná ho uhradiť [žalobcovi] alebo prostredníctvom [žalobcu]“. Z takto formulovanej hypotézy potom plynie, že žalobcovi vzniká nárok na zmluvnú pokutu pri akomkoľvek porušení peňažného záväzku, a to bez ohľadu na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. V tomto smere sa už súdna prax ustálila na názore, že odstupňovanie zmluvnej pokuty podľa rozsahu a intenzity porušenia povinností je v rámci spotrebiteľských vzťahov dôležité, pretože tu treba rozlišovať situácie, kedy a za akých podmienok, v akom rozsahu dôjde k neplneniu povinností spotrebiteľa (porovnaj rozsudok ESD vo veci C-618/10). V dotknutom ustanovení sa však nezohľadňuje ani dĺžka omeškania ani výška dlhu, či dôsledky, aké porušenie má pre žalobcu. Omeškaním s platením peňažných záväzkov totiž nedochádza k automatickému zániku zmluvy. Žalobca je v takom prípade naďalej oprávnený požadovať od žalovaného splnenie jeho záväzkov, predovšetkým využívanie služieb a platenie za ich poskytovanie až do konca doby viazanosti, prípadne aj dlhšie, kým nedôjde k ukončeniu zmluvy iným spôsobom, napríklad výpoveďou. Nárok na zmluvnú pokutu by takto vznikol aj v prípade krátkodobého omeškania s akoukoľvek minimálnou sumou, čo len sotva možno považovať za adekvátny spôsob zabezpečenia nároku dodávateľa voči spotrebiteľovi na zaplatenie dlžnej sumy, ktorý by zohľadňoval rozsah a intenzitu porušenia (porov. rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 9Co/284/2016, bod 24). Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí podľa stavu v čase uzatvorenia zmluvy (§ 53 ods. 12 OZ) a následné správanie strán vrátane toho, či a v akej výške dodávateľ napokon uplatní zmluvnú pokutu, je na účely tohto posúdenia nepodstatné. Podľa citovaného ustanovenia dodatku k zmluve 1 potom konkrétne platí, že pokiaľ spotrebiteľ nezaplatí hoci aj len 1 € z ceny služieb hneď na počiatku zmluvného vzťahu, dodávateľovi vznikne nárok na zmluvnú pokutu v sume 90 € [(24 mesiacov viazanosti - 0 celých mesiacov od uzatvorenia dodatku do porušenia povinnosti) x 90/24 = 90]. Rovnaké pravidlá platia aj pre výpočet zmluvnej pokuty na základe dodatku k zmluve 2, takže žalobcovi aj v tomto prípade vznikne nárok na zmluvnú pokutu v pôvodne dohodnutej výške (108 €). Postupné znižovanie zmluvnej pokuty teda závisí len od dĺžky trvania zmluvného vzťahu a doby viazanosti. Pokiaľ spotrebiteľ poruší svoje peňažné záväzky na počiatku zmluvného vzťahu hoci aj len v nepatrnom rozsahu, bude ho stíhať zmluvná pokuta v plnej výške. Toto znižovanie teda nijakým spôsobom nezohľadňuje hodnotu zabezpečovanej povinnosti, keďže tá môže byť v prípade omeškania s nepatrnou sumou minimálna. Znižovanie opäť nie je vôbec závislé od rozsahu a intenzity porušenia povinností spotrebiteľa obsiahnutých v čl. 2. Mechanické vypočítavanie zmluvnej pokuty, ktoré závisí len od objektívnej právnej skutočnosti (plynutie času) a nezohľadňuje okolnosti konkrétneho prípadu, bude vždy spojené s rizikom, že výška zmluvnej pokuty bude neprimeraná zabezpečovanej povinnosti. Takto paušálne vypočítavaná zmluvná pokuta potom predstavuje pre dodávateľa neprimerané zvýhodnenie vo vzťahu k spotrebiteľovi, čím sa narúša rovnováha, ktorú v spotrebiteľských vzťahoch požaduje § 53 ods. 1 OZ. Ako bolo uvedené, na účely posúdenia neprijateľnosti určitej podmienky podľa § 53 ods. 12 OZ nie je vôbec rozhodujúce, že žalobca si napokon uplatňuje nižšiu zmluvnú pokutu. Dôležité je, že dotknuté ustanovenie mu umožňuje požadovať zmluvnú pokutu v neprimeranej výške (pozri v tomto zmysle aj rozsudky Krajského súdu v Trnave z 08.07.2020, sp. zn. 24Co/218/2019, z 26.03.2019, sp. zn. 25Co/61/2018 a z 12.03.2019, sp. zn. 9Co/132/2018). Okrem toho aj za konkrétnych okolností preskúmvanej veci je zmluvná pokuta uplatnená vo výške 198 € neprimeraná, pretože cena komunikačných služieb predstavuje sumu 147,55 €, čo znamená, že zmluvná pokuta tvorí 134 % teho ceny.

14. Vzhľadom na vyššie uvedenú analýzu podľa prvoinštančného súdu je zrejmé, že čl. 2 ods. 2.5 písm. a) dodatkov je ustanovením, ktoré požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sankciu. V zmysle § 53 ods. 4 písm. k) OZ ide o neprijateľnú podmienku, ktorá je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ), a preto nárok, ktorý z neho žalobca odvodzuje, nemožno priznať. Z toho dôvodu bolo potom tiež potrebné, aby súd v súlade s § 298 ods. 2 CSP vo výroku výslovne uviedol znenie neprijateľnej podmienky, ktorej existenciu zistil (výrok I). Súd preto žalobu vo zvyšku tvorenou zmluvnými pokutami celkovo v sume 198 € a prislúchajúcim úrokom z omeškania zamietol ako nedôvodnú (výrok III).

15. O trovách súd prvej inštancie rozhodol na základe § 262 ods. 2 CSP vzhľadom na pomer úspechu strán v konaní (z pohľadu žalobcu 69,1 % : 30,9%) tak, že žalobcovi ako čiastočne úspešnej strane priznal podľa § 255 ods. 2 CSP voči žalovanej nárok na náhradu 38,2% trov konania (výrok IV).

16. Proti tomuto rozsudku, v rozsahu výrokov I., III. a IV. z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné

práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, písm. f) tohto ustanovenia, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a napokon písm. h) citovaného ustanovenia, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, podal odvolanie žalobca pričom sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že žalovanému uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi 198,- Eur spolu s úrokom z omeškania 5% ročne od 4.11.2018 do zaplatenia a žalobcovi prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% a na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

17. Odvolateľ prioritne poukázal na ust. § 297 veta druhá písm. b) CSP a namietal, že v danom prípade neboli splnené podmienky, aby súd prvej inštancie vec rozhodol bez nariadenia pojednávania, keď nešlo o otázku jednoduchého právneho posúdenia, čo vyplýva z rôznorodého posudzovania podobných vecí súdmi Slovenskej republiky a zároveň skutkové tvrdenia strán neboli sporné, keďže žalovaný sa k žalobe nevyjadril. Súd prvej inštancie teda mal nariadiť pojednávanie, keďže podmienky pre aplikáciu § 297 CSP splnené neboli a keď tak neurobil, nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

18. Nadväzne odvolateľ namietal, že odôvodnenie rozsudku je zmätočné, keďže vo veci bolo vytýčené pojednávanie na 24.11.2020. Na tomto pojednávaní sa žaloba nezúčastnil z dôvodu hospodárnosti, ako aj s poukazom na pandemickú situáciu, pričom informoval súd prvej inštancie elektronickým podaním zo dňa 19.11.2020, ku ktorému pripojil aj vyjadrenie, v ktorom náležite zdôvodnil svoj nárok. Súd prvej inštancie však opomenul v odôvodnení uviesť tieto skutočnosti, nevyjadril sa k stanovisku žalobcu a tým pádom nie je jasné, či vo veci bolo alebo nebolo nariadené pojednávanie, resp. odôvodnenie nie je možné považovať za presvedčivé.

19. K odvolaciemu dôvodu, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil, odvolateľ namietal záver súdu prvej inštancie, že dojednanie o zmluvnej pokute nebolo individuálne dojednané. Argumentoval pritom tým, že každý účastník má reálnu možnosť ovplyvniť obsah zmlúv o pripojení aj dodatkov, resp. iných dokumentov. Má možnosť výberu, v prvom rade sa môže rozhodnúť, či si zvolí program s paušálom alebo s kreditom, má možnosť nastaviť výšku mesačného paušálu, zvoliť si/kúpiť telekomunikačné zariadenie za akciovú cenu alebo nie a pod. Celý proces vzniku zmluvných vzťahov je založený na voľbe, slobodnej vôli daného účastníka, či sa jedná o dobu viazanosti, značku a hodnotu telekomunikačného zariadenia, výšku paušálu, rozsah benefitov, ne/existenciu zmluvnej pokuty a jej výšky. Obsah zmluvného vzťahu vzniká a je zostavený na základe individuálnych rozhodnutí toho ktorého účastníka, čo platí aj pre žalovaného. Uvedený názor zastáva aj Krajský súd v Košiciach v rozsudku sp. zn. 5Co/35/2018 a Krajský súd v Nitre v rozsudku sp. zn. 5Co/135/2018.

20. K záveru prvoinštančného súdu o neprimeranosti zmluvnej pokuty odvolateľ uviedol, že dojednaná zmluvná pokuta je v súlade s § 37 ods. 1 OZ, predstavuje rozdiel medzi akciovou a predajnou cenou telekomunikačného zariadenia s tým, že pokuta sa znižuje o pomernú časť za každý mesiac zmluvnej viazanosti, po ktorý žalovaný dodržal dohodnuté zmluvné podmienky. S odkazom na znenie § 544 ods. 1 a 2 OZ odvolateľ pokračoval, že prvoinštančný súd izoloval zmluvnú pokutu resp. jej zabezpečovaciu funkciu od ostatných zmluvných dojednaní. Poskytovanie telekomunikačných zariadení za výrazné akciové ceny je možné len za predpokladu, ak návratnosť sa zabezpečí pravidelným čerpaním a platením služieb počas stanovenej doby. Tým pádom sa strata žalobcu na cene telekomunikačného zariadenia ukončením viazanosti vykompenzuje. Neuhradenie mesačne vystavených faktúr spôsobuje na strane žalobcu škodu a to vo výške rozdielu medzi akciovou a predajnou cenou telekomunikačného zariadenia. Tým je daná akcesorická povaha ako aj primeranosť zmluvnej pokuty v prípade porušenia povinnosti v zmysle bodu 2.5a (predmetného dodatku). Tým pádom prvoinštančný súd vec nesprávne právne posúdil. Konajúci súd sa nezaoberal skutočnosťou, že telekomunikačné zariadenia si mohol žalovaný kúpiť za riadnu maloobchodnú cenu bez hrozby sankcie za nedodržanie zmluvných podmienok a že dohodnutá zmluvná pokuta zohľadňovala rozsah výhody, ktorú žalovaný preukázateľne poskytol. Vzhľadom na túto výhodu je výška dohodnutej zmluvnej pokuty primeraná a objektívne nespôsobilá poškodiť spotrebiteľa. V tejto súvislosti odkázal na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 5Co/35/2018. Odvolateľ poukázal tiež na to, že žalovaná si svoje zmluvné povinnosti neplnila od samého začiatku zmluvného vzťahu, teda neuhradila ani jednu faktúru. Žalobca má teda za to, že vstupovala do zmluvného vzťahu s nečestným a špekulatívnym úmyslom získať hodnotné telekomunikačné zariadenie

za akciovú cenu a využívať služby žalobcu dokiaľ to bude možné, bez úmyslu uhrádzať faktúry. V tejto súvislosti odkázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/135/2018. Prvoinštančný súd teda nerozhodol správne, keď žalobu vo zvyšku zamietol.

21. Žalovaná odvolanie nepodala, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadřila.

22. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie v napadnutých častiach vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti je dôvodné potvrdiť (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

23. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na rozsah odvolania a žalobcom uplatnenú odvolaciu argumentáciu, bolo posúdiť, či súd prvej inštancie správne vo výroku I. určil neprijateľnú zmluvnú podmienku, vo výroku III. vo zvyšku (v časti zaplataenia zmluvnej pokuty vo výške 198,- Eur aj s úrokom z omeškania) žalobu zamietol a nadväzne i správnosť rozhodnutia o priznaní pomernej náhrady trov konania žalobcovi v rozsahu 38,2% vo výroku IV. Keďže voči výroku II., ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené, odvolanie podané nebolo, v tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť a nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

24. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o preukázané skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatnených nárokov a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právne závery vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v odvolaní napadnutej časti, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku v preskúmvanej časti. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových, či právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa už iba nasledovné:

25. Ako prvé odvolateľ namietal, že v dôsledku nenariadenia pojednávania vo veci, súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

26. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie nariadil vo veci pojednávanie na deň 24.11.2020 o 11.00 hod., na ktoré boli predvolané strany. Na predvolanie zareagoval žalobca elektronickým oznámením bez datovania doručeným súdu prvej inštancie dňa 19.11.2020, v ktorom ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní z dôvodu hospodárnosti konania aj z dôvodu zvýšeného nebezpečenstva ochorenia COVID-19, s cieľom zamedzenia ďalšieho jeho šírenia a zároveň doplnil vyjadrenie k veci. Podľa zápisnice o pojednávaní pojednávanie dňa 24.11.2020 sa uskutočnilo bez účasti strán, na ktorom súd konštatoval, že medzi stranami nie sú sporné skutočnosti a vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, vyhlásil dokazovanie za skončené a napokon vyhlásil predmetný rozsudok.

27. Z vyššie popísaného obsahu spisu teda vyplýva, že bod 3. odôvodnenia preskúmvaného rozsudku, v ktorom súd uviedol, že vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania, nekorešponduje s realitou. Keďže ale pojednávanie vo veci bolo riadne súdom nariadené, predvolanie na toto pojednávanie žalobcovi riadne doručené a tento sám zvolil možnosť sa pojednávania nezúčastniť, súd prvej inštancie sa z tohto hľadiska nedopustil takého nesprávneho procesného postupu, ktorým by znemožnil strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pokiaľ súd prvej inštancie v odôvodnení preskúmvaného rozsudku nesprávne v rozpore

so skutočnosťou uvádza, že vec rozhodol bez nariadenia pojednávania, táto procesná vada nijako neznemožnila žalobcovi (ktorý sa rozhodol pojednávania nezúčastniť) uskutočňovať procesného práva a už vôbec nie v takej miere, že by tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento žalobcom uplatnený odvolací dôvod preto nie je preto daný.

28. Ďalšie odvolacie argumenty žalobcu smerovali k zamietnutému nároku na zmluvnú pokutu. V tejto súvislosti ako prvé namietal, že prvoinštančný súd zle posúdil, že predmetná zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve nebola individuálne dojednaná.

29. Z obsahu zmluvy uzavretej medzi účastníkmi a jej dodatku vyplýva, že text zmluvy a dodatku bol dopredu pripravený dodávateľom pre neurčitý počet budúcich spotrebiteľov, zmluva bola pripravená vopred v podobe predbežne formulovanej tzv. typovej, resp. štandardnej zmluvy, pričom do zmluvy a jej dodatkov sa dopisovali iba údaje individualizujúce spotrebiteľa, ním vybraný mobilný telefón, účastnícky program a služby. Žalovaný ako spotrebiteľ mal síce zrejme možnosť oboznámiť sa s dojednanými zmluvnými ustanoveniami pred podpisom zmluvy, ale nesporné nemohol ovplyvniť ich obsah. Zmluvné dojednania obsiahnuté v uvedenej zmluve a jej dodatku preto s poukazom na cit. ust. § 53 ods. 2 OZ i čl. 3 bod 2 Smernice 93/13/EHS, nemožno považovať za individuálne dojednané. Je nesporné, že žalovaný ako spotrebiteľ nemal žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť obsah vopred dodávateľom navrhnutých a v predloženej zmluve fixne formulovaných dojednaní o zmluvnej pokute. Mohol iba zmluvu ako celok odmietnuť alebo ju prijať a podrobiť sa teda tak i dodávateľom nanútenému dojednaniu o zmluvnej pokute.

30. Samotná skutočnosť, že žalovaný ako spotrebiteľ mal možnosť vybrať si z viacerých žalobcom ako dodávateľom ponúkaných mobilných telefónov lacnejší, iný program, iný mesačný paušál, kredity, či služby, v dôsledku čoho by zmluvná pokuta mohla byť nižšia, rozhodne nemôže znamenať možnosť spotrebiteľa ovplyvniť obsah zmluvných podmienok. Podstatným totiž je, že v danej uzavretej spotrebiteľskej zmluve predmetná zmluvná podmienka o zmluvnej pokute bola navrhnutá vopred dodávateľom a i keď spotrebiteľ mal možnosť oboznámiť sa s ňou pred podpisom zmluvy, nemohol a nebol schopný ovplyvniť podstatu tejto podmienky, resp. jej obsah a dosiahnuť dojednanie nižšej zmluvnej pokuty, príp. aby zmluvná pokuta bola dojednaná za iných podmienok, príp. aby nebola dojednaná vôbec. Na tomto závere nič nemení tá skutočnosť, že spotrebiteľ mal možnosť voľby rôznych koncových zariadení, či podmienok poskytovania služby, pri ktorých by bola zmluvná pokuta nižšia.

31. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd zhodne s prvoinštančným je názoru, že predmetné zmluvné podmienky v podobe dojednaní o zmluvnej pokute rozhodne neboli individuálne dojednané a preto táto odvolacia námietka žalobcu neobstojí. Dôkazné bremeno preukázať, že dojednanie o zmluvnej pokute bolo individuálne dohodnuté pritom v zmysle cit. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka (i čl. 3 bod 2 cit. Smernice 93/13/EHS), bolo na žalobcovi ako dodávateľovi. Žalobca ale v konaní individuálne dojednanie zmluvnej pokuty nepreukázal. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd uzatvára, že predmetné zmluvné podmienky v rozsahu dojednaní o zmluvnej pokute rozhodne neboli individuálne dojednané, preto podliehajú súdnej kontrole s poukazom na § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

32. Napokon odvolateľ namietal záver prvoinštančného súdu, keď vyhodnotil dohodnutú zmluvnú pokutu ako neprimeranú v súvislosti s uplatnením tohto nároku na základe bodu 2.5 písm. a) predmetného dodatku s tým, že neuhradenie faktúr spôsobuje na strane žalobcu škodu vo výške rozdielu medzi akciovou a predajnou cenou telekomunikačného zariadenia, čím je daná primeranosť zmluvnej pokuty a súd nezohľadnil benefity získané žalovanou a izoloval zmluvnú pokutu od ostatných zmluvných dojednaní. Uhradenie mesačných faktúr spôsobuje na strane žalobcu škodu vo výške rozdielu medzi akciovou a predajnou cenou telekomunikačného zariadenia, čím je daná akcesorická povaha ako aj primeranosť zmluvnej pokuty v prípade porušenia povinnosti v zmysle bodu 2.5.a predmetného dodatku. Tým pádom súd vec nesprávne právne posúdil.

33. V tejto súvislosti odvolací súd v celom rozsahu odkazuje na odôvodnenie preskúmaného rozsudku, najmä na ods. 13, s ktorým, ako uviedol vyššie, sa v plnom rozsahu stotožňuje. Ako na to správne poukázal prvoinštančný súd, v prípade uvedených dojednaní vzniká nárok na zmluvnú pokutu aj v prípade minimálneho omeškania s minimálnou sumou na počiatku zmluvného vzťahu. V dôsledku toho predmetné dojednanie o zmluvnej pokute primeraným spôsobom nezohľadňuje hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, nie je závislé od rozsahu a intenzity porušenia povinnosti

spotrebiteľa obsiahnutých v článku 2 predmetného dodatku. Takto paušálne určená zmluvná pokuta nezohľadňujúca hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti ani rozsah a intenzitu porušenia povinnosti spotrebiteľom, ktorá závisí len od objektívnej právnej skutočnosti - plynutia času, predstavuje pre dodávateľa nepríjemné zvýhodňovanie na úkor spotrebiteľa, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to bez ohľadu na benefity získané spotrebiteľom, čím je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Odvolací súd dodáva, že povinnosť spotrebiteľa uhradiť zmluvnú pokutu vo výške rozdielu medzi maloobchodnou cenou a zľavnenou cenou zariadenia v zmysle písm. a) ods. 2.5 predmetného dodatku k zmluve, a to aj opakovane, iba v dôsledku porušenia povinnosti včas a riadne uhradiť platby dodávateľovi - žalobcovi, bez toho, aby tým došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu pred uplynutím doby viazanosti, keď povinnosti spotrebiteľa naďalej plniť záväzky zo zmluvy trvajú, nemôže byť primeraná, v dôsledku čoho spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa tým, že od spotrebiteľa vyžaduje zaplatenie nepríjemne vysokej sumy ako sankcie, v dôsledku čoho ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 a ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka. Tým boli splnené podmienky, aby súd v zmysle § 298 ods. 1 CSP aj bez návrhu vyslovil, že dotknutá zmluvná podmienka je neprijateľná s uvedením jej znenia vo výroku rozsudku. Zároveň žalobcovi nárok na zmluvnú pokutu s príslušenstvom uplatnený z neplatného zmluvného dojednania nebolo možné priznať a žaloba v tejto časti musela byť zamietnutá.

34. S poukazom na vyššie uvedené, s odkazom aj na argumentáciu prvoinštančného súdu v preskúmanom rozsudku, potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu výroku I., ktorým bola určená neprijateľná zmluvná podmienka, výroku III., ktorým bola žaloba vo zvyšku (v zmluvnej pokute) zamietnutá a v závislom vecne správnom a osobitne odvolaním nenapadnutom výroku IV. o náhrade trov prvoinštančného konania, ako v predmetných výrokoch vecne správny, s použitím ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

35. V zmysle § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

36. V zmysle § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

37. V zmysle § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. V odvolacom konaní fakticky plne úspešnej žalovanej vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bola žalovaná v odvolacom konaní pasívna, nevykonala žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnila, ani nevyčísliť a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

40. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyše podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris).

41. Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalobcu - žalovaného rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonomiu

rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavné nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

42. Danou problematikou sa zaoberalo aj občianskoprávne kolégium NS SR pričom v uznesení č. 15 z 9.10.2018 prijalo právnu vetu podľa ktorej, ak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva.

43. Odvolací súd potom hoci úspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

44. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).